



LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

CONVENȚIE nr. 0/1964

privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului*

CONVENȚIE

În vigoare

EMITENT

Organizația Națiunilor Unite

PUBLICARE

Buletinul Oficial

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 17:15

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/26616>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

1. Articolul 1	11. Articolul 11
2. Articolul 2	12. Articolul 12
3. Articolul 3	13. Articolul 13
4. Articolul 4	14. Articolul 14
5. Articolul 5	15. Articolul 15
6. Articolul 6	16. Articolul 16
7. Articolul 7	17. Articolul 17
8. Articolul 8	18. Articolul 18
9. Articolul 9	19. Articolul 19
10. Articolul 10	

Articole

Articolul 1

1. În sensul prezentei Convenții, termenul de "discriminare" cuprinde orice distincție, excludere, limitare sau preferință care, întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, situație economică sau naștere, are drept obiect sau ca rezultat suprimarea sau alterarea egalității de tratament în ceea ce privește învățămîntul și mai ales:

- a) Înlăturarea unei persoane sau unui grup de la accesul la diversele tipuri sau grade de învățămînt;
- b) Limitarea la un nivel inferior a educației unei persoane sau a unui grup;
- c) Sub rezerva celor stabilite în art. 2 al prezentei convenții, instituirea sau menținerea unor sisteme sau instituții de învățămînt separate pentru persoane sau grupuri; sau
- d) Plasarea unei persoane sau unui grup într-o situație incompatibilă cu demnitatea umană. 2. În sensul prezentei Convenții, cuvîntul "învățămînt" se referă la diverse tipuri și diferite grade de învățămînt și cuprinde accesul la învățămînt, nivelul și calitatea sa, precum și condițiile în care este predat.

Articolul 2

În cazul cînd sînt admise de către State, situațiile următoare nu sînt considerate ca ar constitui discriminări în sensul articolului 1 al prezentei Convenții:

- a) Crearea sau menținerea de sisteme sau de instituții de învățămînt separate pentru elevii de cele două sexe, cînd aceste sisteme sau instituții prezintă înlesniri echivalente de acces la învățămînt, dispun de cadre didactice cu aceeași calificare, precum și de localuri școlare și rechizite de aceeași calitate, și permit să se urmeze aceleași programe de studii sau programe de studii echivalente;
- b) Crearea sau menținerea, din motive de ordin religios sau lingvistic, de sisteme sau instituții separate în care se predă un învățămînt care corespunde alegerii părinților sau tutorilor legali ai elevilor, dacă adeziunea la aceste sisteme sau frecventarea acestor instituții rămîne facultativă și dacă învățămîntul predat este în conformitate cu normele care ar fi putut fi prescrise, sau aprobate de către autoritățile competente, în special pentru învățămîntul de același grad;
- c) Crearea sau menținerea de instituții de învățămînt particulare, dacă aceste instituții au drept obiect nu asigurarea excluderii unui grup oarecare, ci sporirea posibilităților de învățămînt pe care le oferă puterea publică, dacă funcționarea lor corespunde acestui tel și dacă învățămîntul predat este conform cu normele care ar fi putut fi prescrise sau aprobate de către autoritățile competente, în special pentru învățămîntul de același grad.

Articolul 3

În scopul de a elimina sau preveni orice discriminare în sensul prezentei Convenții, Statele Participante își iau angajamentul:

- a) Sa abroge orice dispoziții legislative și administrative și sa pună capăt oricăror practici administrative care ar comporta o discriminare în domeniul învățământului;
- b) Sa ia măsurile necesare, la nevoie pe cale legislativă, pentru a nu se face nici o discriminare la admiterea elevilor în instituțiile de învățământ;
- c) Sa nu admită, în ceea ce privește cheltuielile de școlarizare, atribuirea de burse sau orice alte forme de ajutorare a elevilor, acordarea de autorizații sau înlesniri care pot fi necesare pentru urmarea studiilor în străinătate, nici o diferență de tratament între naționali din partea autorităților, afară de cele care se bazează pe merite sau pe nevoi;
- d) Sa nu admită, în cazul unui ajutor eventual, dat sub orice formă, de către autoritățile publice instituțiilor de învățământ, nici o preferință sau restricție bazate exclusiv pe faptul ca elevii aparțin unui grup determinat;
- e) Sa acorde resortisanților străini care locuiesc pe teritoriul lor același acces la învățătura ca și propriilor lor naționali.

Articolul 4

Statele Participante la prezenta Convenție își iau în plus angajamentul sa formuleze, sa dezvolte și să aplice o politica, naționala menita sa promoveze, prin metode adaptate circumstanțelor și obiceiurilor naționale, egalitatea de posibilități și de tratament în domeniul învățământului și mai ales:

- a) Sa instituie învățământul primar obligatoriu și gratuit; sa generalizeze și să facă accesibil pentru toți învățământul mediu sub diversele sale forme; să facă accesibil pentru toți, în funcție de capacitățile fiecăruia, în condiții de egalitate deplină, învățământul superior; să asigure executarea de către toți a obligației școlare prevăzute de lege;
- b) Sa asigure în toate instituțiile de învățământ public de același grad un învățământ de același nivel și condiții echivalente în ceea ce privește calitatea învățământului predat;
- c) Sa încurajeze și sa intensifice, prin mijloace adecvate, educația persoanelor care n-au urmat învățământul primar sau care nu l-au dus până la capăt, și să le permită să-și urmeze studiile în funcție de aptitudinile lor;
- d) Sa asigure fără discriminare pregătirea pentru profesiunea didactica.

Articolul 5

1. Statele Participante la prezenta Convenție convin:

- a) Ca educația trebuie să urmărească deplina dezvoltare a personalității umane și întărirea respectului drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ca ea trebuie să favorizeze înțelegerea, toleranța și prietenia între toate națiunile și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activităților Națiunilor Unite pentru menținerea păcii;
 - b) Ca este necesar să se respecte libertatea părinților și, dacă este cazul, a tutorilor legali: 1. să aleagă pentru copiii lor instituții de învățământ altele decât cele ale Statului, dar corespunzătoare normelor minime care pot fi prescrise sau aprobate de către autoritățile competente; și 2. să asigure, conform modalităților de aplicare proprii legislației fiecărui Stat, educația religioasă și morala a copiilor în conformitate cu propriile lor convingeri; de asemenea, nici o persoană sau nici un grup nu trebuie să fie constrinse să primească o instrucție religioasă incompatibilă cu convingerile lor;
 - c) Ca este necesar să se recunoască membrilor minorităților naționale dreptul de a exercita activități educative proprii inclusiv de a deschide școli și, conform cu politica fiecărui Stat în materie de educație, de a utiliza sau preda în propria lor limbă, însă cu condiția ca:
 - i) Acest drept să nu fie exercitat într-un mod care să împiedice pe membrii minorităților de a înțelege limba și cultura întregii colectivități și de a lua parte la activitățile ei, sau care ar compromite suveranitatea națională;
 - ii) Nivelul învățării predate în aceste școli să nu fie inferior nivelului general prescris sau aprobat de către autoritățile competente; și iii) Frecvențarea acestor școli să fie facultativă.
2. Statele Participante la prezenta Convenție se obligă să ia toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicării principiilor enunțate în paragraful 1 al prezentului articol.

Articolul 6

În aplicarea prezentei Convenții, Statele Participante se angajează să acorde cea mai mare atenție recomandărilor pe care Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura le-ar adopta cu scopul de a defini măsurile ce trebuie luate pentru a lupta împotriva diferitelor aspecte ale discriminării în învățământ și de a asigura egalitatea de posibilități și de tratament.

Articolul 7

Statele Participante la prezenta Convenție vor trebui să indice în rapoartele periodice pe care le vor prezenta Conferinței Generale a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura, la datele și în forma pe care ea le va determina, dispozițiile legislative și regulamentele, precum și alte măsuri adoptate de ele pentru aplicarea prezentei Convenții, inclusiv cele luate în vederea formulării și dezvoltării politicii naționale definite la articolul 4, precum și rezultatele obținute și obstacolele întâlnite la punerea ei în aplicare.

Articolul 8

Orice litigiu între doua sau mai multe State Participante la prezenta Convenție, cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentei Convenții și care nu va fi fost soluționat pe calea tratativelor va fi supus, la cererea părților în litigiu, Curții Internaționale de Justiție pentru ca ea să decidă în această chestiune în lipsa altei proceduri de soluționare a litigiului.

Articolul 9

Nu va fi admisă nici o rezervă la prezenta Convenție.

Articolul 10

Prezenta Convenție nu are ca efect atingerea drepturilor de care pot să se bucure indivizi sau grupuri în virtutea unor acorduri încheiate între doua sau mai multe State, cu condiția ca aceste drepturi să nu fie contrare nici literei, nici spiritului prezentei Convenții.

Articolul 11

Prezenta Convenție este întocmită în limbile engleza, spaniola, franceza și rusa, cele patru texte având aceeași valabilitate.

Articolul 12

1. Prezenta Convenție va fi supusă spre ratificare sau acceptare Statelor membre ale Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura, în conformitate cu procedurile lor constituționale. 2. Instrumentele de ratificare sau acceptare vor fi depuse la Directorul General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura.

Articolul 13

1. Prezenta Convenție este deschisă pentru aderare oricărui Stat care nu este membru al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura, invitat să adere la aceasta de către Consiliul executiv al Organizației. 2. Aderarea se va face prin depunerea unui instrument de aderare la Directorul General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura.

Articolul 14

Prezenta Convenție va intra în vigoare la trei luni după data depunerii celui de-al treilea instrument de ratificare, de acceptare sau de aderare, numai pentru Statele care au depus instrumentele lor respective de ratificare, acceptare sau aderare la această dată sau anterior. Ea va intra în vigoare pentru orice alt Stat după trei luni de la depunerea instrumentului sau de ratificare, acceptare sau aderare.

Articolul 15

Statele Participante la prezenta Convenție recunosc ca aceasta este aplicabilă nu numai teritoriului lor metropolitan, ci și tuturor teritoriilor neautonome, sub tutela, coloniale, sau altor teritorii cărora le asigură relațiile internaționale; ele se obliga sa consulte, dacă va fi necesar, guvernele sau alte autorități competente ale ziselor teritorii, în momentul ratificării, acceptării sau aderării, sau în prealabil, cu scopul de a obține aplicarea Convenției la aceste teritorii, precum și sa notifice Directorului General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura, teritoriile cărora li se va aplica Convenția, aceasta notificare urmînd a avea efect după trei luni de la data primirii ei.

Articolul 16

1. Fiecare din Statele Participante la prezenta Convenție va avea facultatea de a denunța prezenta Convenție în numele sau propriu sau în numele oricărui teritoriu căruia îi asigură relațiile internaționale. 2. Denunțarea va fi notificată printr-un instrument scris depus la Directorul General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura. 3. Denunțarea va produce efecte la 12 luni după primirea instrumentului de denunțare.

Articolul 17

Directorul General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura va informa Statele membre ale Organizației, Statele membre la care se referă articolul 13, precum și Organizația Națiunilor Unite, despre depunerea tuturor instrumentelor de ratificare, acceptare sau aderare menționate în articolele 12 și 13, precum și despre notificările și denunțările prevăzute respectiv în articolele 15 și 16.

Articolul 18

1. Prezenta Convenție va putea fi revizuită de către Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura. Revizuirea nu va lega, totuși decât Statele care vor deveni părți la Convenția de revizuire. 2. În cazul cînd Conferința Generală ar adopta o noua Convenție prin care s-ar revizui total sau parțial prezenta Convenție, și afară de cazul cînd noua Convenție nu va dispune altfel, prezenta Convenție va înceta de a fi deschisă ratificării, acceptării sau aderării cu începere de la data intrării în vigoare a noii Convenții de revizuire.

Articolul 19

În conformitate cu articolul 102 al Cartei Națiunilor Unite, prezenta Convenție va fi înregistrată la Secretariatul Națiunilor Unite, la cererea Directorului General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura. Facută la Paris, la 15 decembrie 1960, în două exemplare autentice semnate de Președintele Conferinței Generale, întrunită în cea de-a 11-a sesiune a sa, și de către Directorul General al Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura, care vor fi depuse în arhivele Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știința și cultura și ale căror copii certificate conforme vor fi remise tuturor Statelor menționate în articolele 12 și 13, precum și Organizației Națiunilor Unite. _____